

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»

ІХ ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО - ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА: ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА
ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ»

30 квітня 2025 року

Одеса

УДК 321(477)(063)

С91

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(№ 17 від 26 червня 2025 року)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Каменчук Т.О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Проноза І.І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса 30 квітня 2025 року. Одеса ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», центр соціально-політичних досліджень «POLITICUS», 2025. 253с.

УДК 321(477)(063)

С91

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2025

© Центр соціально-політичних досліджень «POLITICUS», 2025

ЗМІСТ

1. Бабіна В. О. НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ІМПЕРАТИВИ	7
2. Барасій В.Ю. ЕЛЕКТРОННИЙ УРЯД: ТЕХНОЛОГІЯ І ПОЛІТИКА...	13
3. Буковський С. М. МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА НА ПУБЛІЧНУ ПОЛІТИКУ	18
4. Браткевич А. О. КРОС-КУЛЬТУРНА ПАРАДИГМА В ПРОСТОРІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОГО ПРАВА	21
5. Вознюк І. В., Каменчук Т. О. РОЛЬ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЙ ПІД ЧАС ВІЙНИ	25
6. Гедікова Н. П. ГІБРИДНІ ЗАГРОЗИ ТА ЗАСОБИ ПРИТИДІЇ ЦЬОМУ СОЦІАЛЬНОМУ ЯВИЩУ	29
7. Голка В. Е., Панасюк О. М. ГОЛОВНІ НАПРЯМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІСЛЯ ВОЄННОЇ УКРАЇНИ	34
8. Горобець В. В. РОЛЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ	38
9. Деревянкин С. Л. РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПРАВОСУДДЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПОВОЄННИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПКІЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	41
10. Дмитрашко С. А., Казюк А. В. ПЕРЕГОВОРНІ СТРАТЕГІЇ АДМІНІСТРАЦІЇ Д. ТРАМПА В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ: ПОСЕРЕДНИЦТВО ЧИ ВЛАСНІ АМБІЦІЇ	47
11. Дмитрашко С. А., Піскун К. С. М'ЯКА СИЛА ПІДНЕБЕСНОЇ: ЯК КИТАЙ ФОРМУЄ НОВИЙ СВІТОВИЙ ПОРЯДОК	52
12. Долженков О.Ф. ПРАВОВІ ТА ЄТНИЧНІ ДИЛЕМИ ПРОТИДІЇ ДЕЗИНФОРМАЦІЇ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ: БАЛАНС МІЖ НАЦІОНАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ ТА СВОБОДОЮ СЛОВА	57
13. Калюжный Н. Г. ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРОТВОРЧОЇ ТА КОМУНІКАТИВНОЇ МІСІЇ «ТЕАТРУ ДРАМАТУРГІВ» ТА «ТЕАТРУ ВЕТЕРАНІВ»	63

3. Epstein, L., & Knight, J. (1998). *The Choices Justices Make*. Washington, D.C.: CQ Press.
4. Kingdon, J. W. (1995). *Agendas, Alternatives, and Public Policies* (2nd ed.). New York: HarperCollins College Publishers.
5. McAdam, D., McCarthy, J. D., & Zald, M. N. (1996). *Comparative Perspectives on Social Movements: Political Opportunities, Mobilizing Structures, and Cultural Framings*. Cambridge: Cambridge University Press.
6. Salamon, L. M. (1995). *Partners in Public Service: Government-Nonprofit Relations in the Modern Welfare State*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
7. Weale, A. (1992). *The New Politics of Pollution*. Manchester: Manchester University Press.

КРОС-КУЛЬТУРНА ПАРАДИГМА В ПРОСТОРІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

*Браткевич Анна Олегівна,
здобувачка наукового ступеня доктора філософії
Міжнародного гуманітарного університету
м. Одеса*

Інтенсифікація інтеграційних процесів, налагодження зв'язків між різними країнами, мобільність світового населення зумовлює розмивання кордонів між державами та перетворення світового соціуму у єдину глобальну спільноту. Випускники з базовими знаннями глобальної політики, політології, історії, соціології, антропології, культурології, економіки і сучасних мов, які здатні розрізняти соціальні і культурні відмінності, є затребуваними на сучасному ринку праці, оскільки

працедавці активно шукають випускників з вищою освітою у галузі міжнародних відносин.

Мультикультурність та мультилінгвальність є атрибутами сучасних суспільних трансформацій та визначають нові вектори розвитку кожної національно-культурної спільноти. Зазначені процеси мають вплив не лише на соціально-політичний розвиток країн, а, передусім, на формування майбутнього покоління, визначення психологічних особливостей становлення молодих людей та їхньої успішної адаптації до нових умов життєдіяльності.

Першочерговим суспільним завданням у такому разі є розвиток у молоді толерантності, що сприятиме мирному співіснуванню мультинаціональних спільнот, формуванню позитивного сприйняття і ставлення до культурних відмінностей, поваги та прийняття «інших» як рівноцінних партнерів взаємодії й співпраці тощо [3].

Сьогодні у контексті динамічних трансформацій суб'єктів міжнародних відносин, їхніх специфічних ознак і ролі у світовій політиці та економіці зростає потреба в якісній країнознавчій підготовці фахівців-міжнародників та актуальність викладання країнознавчих дисциплін, які забезпечують комплексне вивчення геопросторових, історичних, політичних, правових, економічних, соціальних, культурних та етнорелігійних особливостей окремих країн і регіонів, допомагають зрозуміти суть суспільно-політичних та економічних перетворень, сприяють усвідомленню взаємозв'язків між політичними процесами та явищами як у світовому вимірі, так і на рівні континентів, регіонів, у двосторонніх відносинах та усередині окремих держав[2].

Вітчизняні та зарубіжні науковці «крос-культурний підхід» розглядають як: навчальну ситуацію, зумовлену перетином культур (Л. Дабен); навчання мови, що ґрунтується на зіставленні мов і пов'язаних із ними культур (Н. Алієва); комплексний процес, що передбачає оволодіння сукупністю знань не лише про мову і культуру, а й про сам

процес міжкультурного спілкування, формування спеціальних умінь міжкультурної комунікації (А. Григорян)[1].

Отже, термінологічний тезаурус та методологічний базис крос-культурної парадигми складають: наукові положення з культурної антропології: взаємозв'язок поведінки індивіда та створеної ним культури (Ф. Боас, Д. Мердок, М. Мід, Р. Наролл, К. Оберг, Х. Плеснер, Е. Холл); філософії та історії: особливості діалогу культур у полікультурному соціумі (М. Бахтін, В. Біблер, С. Лур'є); психології: урахування індивідуальних психологічних особливостей суб'єкта в процесі пристосування до іншомовного соціокультурного оточення (В. Мерлін, Л. Почебут, С. Рубінштейн, Т. Стефаненко, Г. Тріандіс); лінгвістики: зіставний аспект вивчення мов (Л. Вайсгербер, О. Потебня, Е. Сепір, В. Телія, Б. Уорф, Л. Щерба).

Відтак, саме в межах крос-культурної парадигми встановлюється новий тип міжкультурної взаємодії, що зумовлює: розширення мовних і культурних контактів між представниками українськомовного й іншомовного суспільств задля обміну досвідом та продуктивної співпраці. Визначальним стає особистісно-зорієнтоване навчання, спрямоване на формування умінь і навичок діалогічної взаємодії суб'єктів у межах полікультурного суспільства; навчання мови переорієнтовується зі знаннєвих підходів на культурологічні, які сприяють оволодінню мовною картиною світу[4].

Підготовка фахівців міжнародних відносин та міжнародного права до діяльності у галузі стратегічних комунікацій має передбачати навчання студентів проводити дослідження, аналізувати цільові аудиторії, вивчати тренди та оцінювати ефективність комунікаційних очікувань. Дослідницькі навички допомагають фахівцям розробляти цільові та зважені стратегії комунікацій[2]. Оскільки у сучасному світі технології мають велике значення для комунікаційних процесів, то студенти мають оволодіти навичками використання різних цифрових інструментів,

соціальних медіа, аналітичних платформ та інших технологій, щоб ефективно комунікувати з аудиторією та аналізувати дані.

Підсумовуючи вищезазначене можемо стверджувати, що на сучасному етапі в Україні в умовах структурного реформування національної системи університетської освіти з метою її інтегрування в європейський освітній простір виникла проблема пошуку та застосування нових підходів до професійної підготовки фахівців із міжнародних відносин та міжнародного права. Саме крос-культурна парадигма вирізняється потужним потенціалом для модернізації та вдосконалення системи підготовки фахівців до роботи в міжнародному просторі.

Список використаних джерел:

1. *Palchickova A. System of exercises in formation of foreign students' cross-cultural competency. Austrian Journal of Humanities and Social Sciences. 2015. № 1–2. Pp. 107–109.*
2. *Зінько І., Федунь О. Країнознавчі дисципліни в системі підготовки фахівців з міжнародних відносин. Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. 2017. Випуск 42. С. 45–55.*
3. *Король Л. Крос-культурні особливості толерантності української та канадської молоді. Джерело: <https://social-science.uu.edu.ua/article/1146>*
4. *Савка І. Професійна спрямованість як принцип підготовки майбутніх фахівців міжнародного права. Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems, 2021. 45, 331-335. <https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/2683>*